

„Sloga“, ki jo plačuje c. kr. hofrat Ploj) ali od narodnih advokatov (kakor n. p. „Narodni list“ in „Korošec“) ali pa od kmetu do dna srca sovražnih klerikalcev (kakor n. p. „Slov. Gospodar“, „Straža“, „Slovenec“, „Mir“ itd.) „Štajerca“ pa nima nobenega komandanta; zato zagovarja tudi brez ozira na desno in levo ljudske koristi!

Feldcajgmajster Merkl †.

Naša slika kaže feldcajgmajstra pl. Merkl, ki je te dni umrl. Merkl je bil eden redkih Radetzkyjevih vete-

FZM. Rud. Frh. v. Merkl †

ranov. [V bitki pri Solferinu bil je smrtnonevarno ranjen. L. 1899 šel je kot feldcajgmajster v pokoj.]

Novice.

Oblasti v prevdarek! Znano je dejstvo, da se smejo pupilarni denarji le v hranilnicah (šparkasah) vlagati, nikdar pa ne v posojilnicah. Ta določba je v znanih vzrokih v temeljni in ni treba njeno opravičenost posebej dokazovati. Ali prvaški zagriženci se na to določbo prav malo ozirajo in nalagajo tudi pupilarne denarje v svojih posojilnicah. Prvaški jerob pride ednostavno sodnji in izroči tam vložilno knjižico prvaške posojilnice. Na ta način se prezira postavlo. Mnogo tega so tudi prvaški pisarji krivi, ki tako nepostavno postopanje dostikrat sami priporočajo ali celo izvršijo. V tem tiči pa v dika nevarnost za pupilarne denarje. Kajti ravno zadnji neverjetni polomi so najboljše pojasnilo, kakšni „red“ in kakšne „varnosti“ vladata v slovenskih posojilnicah. Opozarjamo torej sodnje in sploh merodajna oblastna na to preziranje postavnih določb. Pupilarni denarji so izročeni javni skrbi in se ne morejo porabiti v politične špekulacije strastnih strankarjev!

Kristus in duhovščina. Med ogrsko visoko duhovščino vlada hudo razburjenje vsled članka, ki ga je spisal škof dr. Prohazka v Stuhlweissenburgu proti cerkvenemu premoženju. Škof se je v članku odločno izjavil proti premoženskim manipulacijam duhovščine. Rekel je, da imajo tisti prav, ki zahtevajo razdelitev cerkvenega premoženja. Končno zahteva odločno, da se cerkveno premoženje za splošni blagor porabi. Omenimo še enkrat, da je to spisal katoliški škof! Obenem je objavil neki drugi duhovnik članek v slovaškem listu, v katerem je povedal, da je pokojni škof Szmeercsany zapustil 1½ milijona kron premoženja. List vpraša, od

kje je škof to premoženje pridobil? Pač iz cerkvene lastnine? Na vaših pa stanuje Kristus v razpadlih kočah, katoliške šole se podirajo in kadar se denarja potrebuje, takrat se špekulira na žepu ljudstva. Škofje imajo stotisoče, visoki stolni duhovniki desetisoče, Jezusu pa ostanejo vinarji. Tako pišejo visoki duhovniki, ki resnično krščansko čutijo in mislijo, o cerkvenem premoženju. Tudi pri nas ni drugače. „Mrtva roka“ cerkvenega premoženja leži nedotaknjena, vbogo ljudstvo pa mora s svojim krvavo prisluženim denarjem cerkvene potrebščine plačevati!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Proti žganjpitju imeli so preteklo nedeljo slovenski klerikali v minoritskem klostru v Ptujju zborovanje, na katerem je razgrajal neki ljubljanski politični duhovnik poleg ptujškega kaplana Jagra in par enakih antialkoholikov. Natančnega poročila o temu smešnemu shodeku nimamo, kajti naši somišljeniki niso šnopsarji in se shoda vsled tega niso udeležili. Le Tebničmar je bil tam in ta poročila spodaj sam o doživljajih na zborovanju. Naše stališče je to-le: Klerikalcem se ne gre zato, da bi ljudje šnopsa ne pili; gre se jim le zato, da bi šnops slovenski narodnjaki prodajali. V najbolj klerikalnih krajeh je vendar največ pijancev! Sicer pa še nekaj: politikujoči duhovniki naj bi raje manj proti šnopsu pridigovali in lepše vzglede dajali. Ali dokler žarijo rdeči farovski nosovi po spodnjem Štajerskem, dokler so gotova župnišča prave beznice, tolko časa ne veruje ljudstvo pridigarjem. Kdor sam vino pije, ne sme vode pridigovati! Protialkoholno gibanje naj bi se začelo torej najprej v vrstah slovenske duhovščine!

Smrt ††† šnopsu!! Ves razburjen prišel je zadnji prijatelj Tebničmar k našemu uredniku v pisarno. „Ja, kaj pa ti je za Božjo voljo, dragi moj Tebničmar?“ — Pogledal je, kakor da bi mu kdo zadaj kol tiščal in odpiral usta, kakor riba na suhem: „Kaj mi je? To-le mi je“ — in vrgel je fraklec ob tla, da so črepine po celi sobi telele. Potem se je malo oddahnil in prišel pripovedovati: „Jaz bom odslej samo limonado pil. Jedel bom samo špinačo, kadil pa sploh ne bom, čeprav se vsaka konjska figa pozimi kadi.“ — Naš urednik je Tebničmarja povsvaril, da naj se malo dostojneje obnaša, ker mi nismo navajeni klerikalnih šeg. In potem je Tebničmar nadaljeval: „Včeraj sem bil pri minoritih na shodu. Na shodu se je sklepalo, kako uničiti šnops. Bilo je precej ljudi. Večinoma sem videl debelotrebušne gospode v črnih suknh; že na nosu se jim je poznalo, da so antialkoholiki. Pili so kislavo limonado, sifon in črno kavo. Enega sem celo opazil, da je jedel sladke koreninice; če se ne motim, bil je to minorit Vavpotič. Za predsednika shodu je bil izvoljen tisti šribar Leopold, ki je zadnjič v največjem snegu bosonog iz Ragoznice v Ptuj potoval. Zahvalil se je za čast in rekel: „Pijača je greh; prvič zato, ker je sploh greh; drugič zato, ker je Bog iz vode vino delal, ne pa slivovko; tretjič pa zato, ker pijani človek tudi pozimi lahko čevlje iz nog zgubi!“ Nato je podal šribar nekemu ljubljanskemu protialkoholiku besedo. Ta je rekel: „Slovenec je le 1½ milijona; ako bi Straschilla in Hutterja ne bilo, imeli bi jih že 10 milijonov. Terpentini je na vsak način boljši nego šnops, kajti terpentina prodajajo tudi slovenski kramarji. Jaz pa tudi terpentina ne pijem, vi ga pa žiher. Najboljši pa je cviček s šampanjcem. Da ni treba mešati,

pili bomo mi duhovniki šampanjca, vi kmetje ne pa pijte cviček...“ Neki debeli minorit jvornik tem besedam tako poskotal, da se je kaplaomjene Jager od samega luftdruka tako zavrtel, kakor je. D mlin na veter. Ko se je privrtel do odra, pa je riti pričel Jager govoriti: „Boj šnopsu! Indijance s sleh zastrupili s šnopsom, zdaj hočejo pa še Slo Mest vence. Lažje pride kamela v nebesa, in bogatij vend skozi šivanko, kakor šnopsar v nebesa. Moha Po d med je bil sicer velik pijanec, ali Turkom jteri od prepevedal piti. Taki Mohamedi smo tudi mizanimi Sploh pa tudi dekleta nočejo puserlov, ki dišjojektov po šnopsu. Jaz vem; tako n. p. na Hajdinu“ — pisa tukaj je pričel zopet nekdo poskotali in Jager ni zgo sfrčal iz odra. Medtem prične Slavinec govoriti. Ta „Ako ljudje šnopsa ne pijejo, kako ga bom p. pl. J jaz prodajal? Karih deset štamperlov ga pa lepo dr vsako jutro prodam. Ali ga naj zdaj sam sp moral jem?“ — In Mahorič mu je prikalim ter najem v rekel: „Je res, kadar nehajo pri meni hazardizila n rat, takrat ga radi malo pocuknejo. Vsaj zva zop šlofrunk pustite šnops!“ — V takih pogovornik osun se je shod nadaljeval. Naposled se je sprejelstrich sledeča rezolucija: 1. Šnops se ne sme piti; dozni, p voljen je le likér, rum, špirit, Florijan in tepsila z pentin. 2. Klerikalnim voditeljem, ki so taki „Jaz r trdnega prepričanja, da jih nič ne more omajitno b se dovoli tudi arak, viski, šampanjec in močal. Obe punč. 3. Zaradi slovenske vzajemnosti se pripeper dr roča ruski vutki. 4. Hofrata Ploja ne sme nikvsaker do spiti ali požreti, kër diši po brinjevcu. ga za Na podlagi teh sklepov se je shod zaključil. In so t zato kličem: „Boj šnopsu, boj, boj, boj!!!“ izvedb

Klerikalna požrešnost in posojilnice. Kler je bi kalni veleposestnik, gostilničar in bivši poštarin n Koser v sv. Lovrencu slov. gor. je bogatinn pop Vkljub temu kaže tudi ta možakar eno grdo je g sebičnost, ki jo opazujemo pri vseh klerikalnih pot Mož ima namreč dva sinova, ki študirata včati Gradcu. „Slov. narod“ pa poroča zdaj, da stosinca dobila sta dva sinova od neklerikalne slovenskesch“. posojilnice podpore po 30 kron. Poleg tega sta obre še fehtarila pri dijaškemu podpornemu društvo, in sta dobila več nakaznic za brezplačni obed čast Ta sramotni slučaj je iz raznih strani značilen Sv Prvič je javni škandal, da se Koser ne ženira a ser sprejemati miloščine, čeprav sedi sam na zaključni n denarja. Drugič je škandal, da fantička bogate n na ga Koserja odjesta revnim dijakom kosilo irtnikn podporo. Tretjič je škandal, da dijaško podro, s porno društvo, katerega sredstva so skupaj nartrnik fehtana, podpira bogate fantiče, medtem ko spre prošnje talentiranih revnih študentov odkloniški Končno pa je škandal, da neklerikalna sloven-ajo i ska posojilnica zapravlja svoj denar (torej denarajo i vložnikov in članov!) in daje bogatim fantomja. T nekaj „trinkgeld“ samo zato, ker se klerikalcev. Zd boji... Pač javni, grdi, le pri prvkih mo-sojiln goči škandal!

Spodnještajerske razmere pojasnil je v dr. libe žavnem zboru poslanec Wastian prav teme-odolj ljito. Iz njegovega zanimivega govora naj ome sme nimo sledeče točke: — Edino zaradi lakote po odv moči posameznih (prvaških) politikov, ki nimajocalni nobenega čuta za odgovornost, se žrtvuje bla-im c gor štajerske dežele. Obstrukcija v destiln želnem zboru ni nič drugega, nego sredstvo za narodnjasko pridobi vanje. Govornik nima ničesar proti temu, da se Verstovšek in Korošec temperamentno za svoj narod potegujeta. Ali vendar so meje, ki se jihka na ne sme prekoračiti. Posebno čudno je, ako izusti duhovnik (Korošec) besedo, da je šnops nemška kultura. Ako Verstovšek trdi, da se je Slovence na Štajerskem v deželnem zboru zanemarilo, potem je to iznajdba neumnih ali hudobnih ljudi. Govornik omeni, kako velike svote se je dalo kot brezobrestna posojila vinogradnikom, kaj se je za deželno kulturo na spodnjem Štajerskem vse dovolilo, nadalje kmetijsko šolo z velikanskimi izdatki itd. Ako bi slovensko ljudstvo ne bilo tako zaprto, bi bilo vladanju prvaških vodij kmalu konec. To dokazujejo že mnogobrojno obiskani shodi „Štajerčeve“ stranke v Ptujju. Sv. L. nartu, Mariboru itd., na katerih se je postopanje prvaških hujskačev ojstro obsodilo. Pri ljudskemu štetju se je dokazalo, da slovenski duhovniki matrike ponarejajo. Iz Baumanna se napravi Paumana, iz Deutschmanna Tajčmana, iz Schönwetterja pa Saveda. Neki lazarist je v nenu Studencih pridigoval, da ima vsakdo veliki greh e po

Posl. Funke †.

Poročali smo že v zadnji številki „Štajerca“, da je umrl najstarejši poslanec avstrijske državne zbornice dr. Al. Funke. Danes prinašamo pokojnikovo sliko.

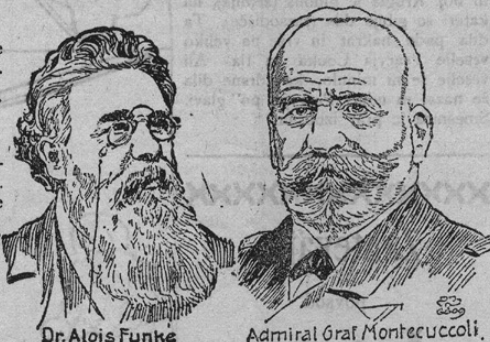
Grof Montecuccoli.

Naša slika kaže komandanta avstrijske vojne mornarice admirala Montecuccoli, ki je bil ravnokar v II. činovni razred povišan. Rojen je bil l. 1843 in se je odlikoval že v morskii bitki pri Lissi.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj!

Dr. Alois Funke

Admiral Graf Montecuccoli.